

[Arnth Jensen.]

skriftlig Dansk og Regning, staar Landsbyskolen paa et lige saa godt Trin som Købstadskolen.

Endelig udtaler Professor Larsen følgende — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere et lille Stykke af det paagældende Interview til et Venstreblad:

„Jeg mener i øvrigt ikke, at der fra Styrelsens Side er Grund til at fremkalde større Skolegang gennem en Lovgivning. Hvor der er naturlige Betingelser for større Skolegang, kommer den af sig selv. Skolen tjener altid Befolkningen bedst, naar den indrettes efter Folkets Sædvaner, Levevilkaar og Traditioner.“

Det er den gamle erfarne Skolemand, der her taler, en Mand, hvis Kærlighed til Skolen og dens Arbejde ikke kan drages i Tvivl. Mon der ikke ogsaa bør lyttes til disse Ord, naar Talen er om lovgivende Foranstaltninger for vor Skole?

Man vil maaske svare mig med Hostrups Ord: „Til Raad er Gubben en herlig Gæst, men unge Øjne de ser dog bedst.“ Jeg vil dertil svare, at jeg underkender ingenlunde det unge Mod, som uførtroent gaar løs paa Opgaverne, jeg underkender ikke Initiativet, underkender ikke det ærlige Arbejde for det, man finder rigtigt; men jeg indrømmer ogsaa ærligt, at naar det gælder saa vigtige Ting som dem, der her skal lovgives om, lytter jeg ogsaa gerne til Erfaringens Stemme.

Dermed være ikke sagt, at der ikke trænges til Forbedringer i vor Skole. Intet er fuldkomment i denne Verden og heller ikke denne Lovgivning. Men vi mener rigtig nok, at før man gaar til gennemgribende Foranstaltninger, maa man først prøve, om man ikke paa den bestaaende Lovgivnings Grund kan fremkalde disse Forbedringer i fuld Forståelse med og efter Ønske fra de enkelte Skolekredse.

Det er ogsaa den Tanke, som et tidligere æret Medlem af dette høje Ting, Førstelærer Hauberg, var inde paa i det fortrinlige Foredrag, han holdt ved Skolemødet i Sommer. Netop i en Tid som denne mener jeg, at Ønsker som dem, der peges paa i dette Lovforslag, maa søges opfyldt i fuld Frihed for de enkelte Skolekredse og paa Frivillighedens Grund. Udviklingen bør gaa i Retning af det, som Førstelærer Hauberg pegede paa, nemlig mindre Undervisningstid for de mindre Børn til Fordel for de større, Sammenlægning af Klasser i visse Fag, Sammenlægning af Skolekredse o. s. v.

Jeg ser, at den højtærede Minister nikker. Den eneste, der mig bekendt har

lagt Hindringer i Vejen for at gaa denne Vej frem, det er — jeg beklager — den højtærede Undervisningsminister. Ministeren ryster paa Hovedet, men Ministeren erindrer sikkert et Cirkulære af 22. Januar 1931, hvori han fastslaar, at Friskolelærerinder ikke maa undervise Børn under 10 Aar, selv om de er villige til det. Naar Ministeren i det foreliggende Lovforslag stiller Forslag om, at de maa undervise Børn indtil det 11te Aar, giver det mig Haab om, at Ministeren ikke i Fremtiden vil opretholde Bestemmelserne i dette Cirkulære.

At gennemføre et Lovforslag af saa gennemgribende Betydning, ikke mindst i økonomisk Henseende, i en Tid, hvor Stats og Kommuner Økonomi er spændt til det yderste, anser jeg og mit Parti for ugørligt. Det er jo ogsaa betegnende for Lovforslaget, at om dets økonomiske Side taler den højtærede Undervisningsminister baade i Forelæggelsestalen og i Bemærkningerne yderst lidt. Man mindes uvilkaarligt Biskop Monrads Visitatsbemærkning. Første Halvdel af Prædikenen klarede Præsten udmærket, men i sidste Halvdel var han noget usikker og springende i sin Tankegang. Og da Biskoppen bagefter spurgte, hvordan det kunde være, svarede han: Den første Del udarbejder jeg altid meget omhyggeligt, men den sidste Del lader jeg Helligaanden om. Om den højtærede Minister har fulgt det samme Princip, ved jeg ikke; men hvis han har det, vil jeg sige med Biskop Monrads Ord: Hvis jeg maa give Dem et godt Raad, saa stol i det Kapitel ikke for meget paa Helligaanden!

For hvad oplyser den højtærede Minister i saa Henseende? Intet, absolut intet. Ja, han bebuder, at i det kommende Tiaar vil Udgifterne til Folkeskolen dale, og denne Formodning bygger Ministeren paa det dalende Børnetal. Statistisk Departement har regnet ud, at i Løbet af 6 Aar vil der være 43 000 Skolebørn færre end nu. Men sæt nu at Planøkonomien paa dette Omraade ikke holdt Stik, hvad saa? Ministeren trækker paa Skulderen. Hvad saa? Det kunde jo ske, at inden de ti Aar var forbi, var Børnerigdommen kommet igen. Man skal aldrig forsværge noget i det Stykke, og saa sidder vi tilbage med Regningen, og at den ikke vil blive billig, siger sig selv.

Skolekonsulent Kaalund-Jørgensen har regnet ud, at alene Gennemførelsen af det ottende Skoleaar vil koste 8—9 Mill. Kr. Føjer man dertil, hvad alt det øvrige vil koste Stat og Kommuner, vil man komme til Beløb, der er ret anselige. Naar vi dertil kommer i Hu, at vi i Forvejen i dette Land